

Trening z Płóciennikiem

Na wystawie ***Sport w grafice Henryka Płóciennika*** można zobaczyć wykonane w technice linorytu prace przedstawiające poszczególne dyscypliny sportowe: boks, warcaby, skok wzwyż, skok o tyczce, bieg przez płotki, rzut młotem, gimnastykę, hokej na lodzie, golf, piłkę nożną i łucznicstwo. Najstarsze, poświęcone boksowi, pochodzą z wczesnych lat 60. O dekadę późniejsze są graficzne przedstawienia gimnastyki i lekkoatletycznych konkurencji. Najświeższe, pochodzące z pierwszej dekady XXI wieku prace przedstawiają golfistów i piłkarzy.

Prosta, skrótowa, niemal symboliczna forma, oddająca doskonale istotę danej dyscypliny sportowej, jest charakterystyczna dla twórczości artysty. Prostota przy jednoczesnym niezwykle silnym oddziaływaniu na widza stanowi o wielkości tych dzieł. Budowane z równoległych kresek tła tworzą zaskakujące układy przestrzenne. Ciała sportowców przedstawione są w ruchu, niekiedy w niezwykle ekspresyjnych pozach. A jednocześnie te prace mają bardzo dekoracyjny charakter (co podkreśla jeszcze sposób oprawy). Czarne, uproszczone sylwetki mogą kojarzyć się w greckim malarstwem wazowym.

Motywy sportowe nie pojawiały się często w bogatej twórczości Henryka Płóciennika. Kilkanaście pokazanych na wystawie prac tworzy jednak spójną całość, pozwala rozpoznać charakterystyczny styl artysty i docenić jego sztukę. Niektóre przedstawienia przypominają akty, z których Płóciennik słynie, inne wprowadzają nutkę humoru, jak masywni bokserzy z małymi główkami, młócący powietrze rękami w wielkich rękawicach.

Jaki jest związek sztuki ze sportem? Już w starożytności wysiłek zawodników był jednym z tematów malarstwa, rzeźby i literatury. Zamiłowanie Greków do sportu wiązało się z uwielbieniem siły i piękna męskiego ciała. Z kolei sport nowożytny z jednej strony jest kontynuacją greckiej idei igrzysk, z drugiej – nawiązuje do rycerskich turniejów. Amatorski bądź zawodowy – budzi olbrzymie emocje. Jest też po prostu piękny – pozwala podziwiać nie tylko doskonale wyrzeźbione ciała atletów, ale też płynność i harmonię ruchu. Wrażliwy artysta potrafi zobaczyć na sportowych arenach najpiękniejszy taniec.